

# Handleiding groepsbezoek *Woeste Willem*

Van Ingrid en Dieter Schubert

op locatie of in de Bibliotheek voor peuter- en/of kleutergroepen



**Doel:** plezier met het prentenboek *Woeste Willem*

**Duur:** 40 minuten maximaal

## **Benodigheden:**

1. Kamishibai (of kies voor de digitale platen, staan op Navi)
2. Prentenboek en vertelplaten *Woeste Willem*
3. Evt. extra attributen zoals; rode zakdoek, ooglapje, vlag, groene fles met schatkaart, verrekijker
4. Kleurplaten, flyers/posters over de zomeractiviteiten

## **Samenvatting:**

Woeste Willem was zeerover, nu is hij met pensioen. Als hij het jongetje Frank ontmoet moet hij eerst niks van hem hebben, maar er ontstaat een vriendschap tussen de twee. Frank helpt Willem als hij opbiecht dat hij niet kan zwemmen.

**Thema's:** zeerovers, avonturen, angst, water, vriendschap

## **Introductie van het boek**

Laat de voorkant van het boek zien, noem de titel en stel vragen. Zien jullie Woeste Willem? Wat is Woeste Willem eigenlijk voor figuur? Hoe zie je dat? En kijk eens wat hij doet?

Zien jullie ook een jongen? Hij heet Frank. Dit boek gaat over Woeste Willem die op een dag bezoek krijgt van Frank.

Is er een helpend handje vandaag in de groep dan kan die wellicht helpen met het kastje openmaken. Dan gaan we kijken of het verhaal ook in het kastje zit.

## **Voorlezen met de Kamishibai**

### **Opmerkingen en aanwijzingen voor interactie:**

In dit boek is ontzettend veel te zien, elke pagina kan een aanknopingspunt zijn voor gesprekjes over diverse onderwerpen die in het verhaal niet expliciet genoemd worden, zoals de omgeving waar Willem woont, de vele dieren, de spullen die Willem heeft, hoe hij er uit ziet; het ontbreken van een knoop en veter, zoveel details! Kies wat je deze keer wilt zeggen daarover (ook n.a.v. evt. reacties van de kinderen op die details) en raad vooral pm-ers en ouders aan het meerdere keren

voor te lezen omdat er steeds zoveel nieuws te ontdekken en bespreken is. Dit kan ook prima in stukjes ipv hele boek steeds uitlezen. Ook komen er vrij veel moeilijke woorden in voor die echt niet allemaal uitvoerig uitgelegd en herhaald hoeven worden tijdens één keer voorlezen. Maak vooraf een selectie voor jezelf en/of ter plekke als je merkt dat het beter is om zo'n woord uit te leggen/uit te beelden of simpelweg even aan te wijzen op het plaatje terwijl je het voorleest. De tekst is vrij lang, te lang eigenlijk voor de concentratie van een peutergroep. Daarom hebben we er voor gekozen een gedeelte van het verhaal in te korten. Dit is het stuk waarbij Willem vertelt over zijn avonturen. Dit kun je meer samenvattend vertellen terwijl je die platen/het blanco A4tje wat sneller verder schuift.

Verder ligt de focus van onderstaande uitwerking bij de emoties en handelingen van Willem en Frank. Als peuters en kleuters hierin meegenomen worden, beleven ze het verhaal actiever en zijn ze langer in staat om het verhaal te volgen.

<b>Plaat</b>	<b>Voorlezen, vertellen (woorden toelichten)</b>	<b>Vragen stellen, bewegen, geluiden, mimiek</b>
1	Voorplaat	Hé willen jullie even goed meekijken of dit dezelfde plaat is als de voorkant van het boek? Ja, gelukkig ik heb het goede verhaal meegenomen!
2	<i>Aan de rand van het meer woont Woeste Willem. Willem is zeerover. Of eigenlijk: Willem wàs zeerover, want hij is met pensioen. Een schip heeft hij ook niet meer. Hij woont nu in een huis, dat hij zelf heeft gebouwd.</i>	Met pensioen, zo heet dat als je bent gestopt met werken. Zien jullie dat hij stukken van zijn schip heeft gebruikt voor zijn huis? En wat doet WW op dit plaatje eigenlijk? Wat heeft hij vast? Kunnen jullie ook een verrekijker vasthouden? Piraten doen dat als ze op zee zijn om te kijken of er een ander schip aankomt of land in zicht is.
3a	<i>Woest Willem is een echt brombeer. Hij houdt niet van gezelschap. Iedereen die het waagt om in de buurt van zijn huis te komen, jaagt hij weg. Hij zwaait met zijn armen en brult: 'Hoepel op, landrotten!'</i>	Kunnen jullie een beetje mopperig kijken en brommen als al brombeer?
3b	<i>Allemaal zijn ze bang voor hem. Maar denk je dat hij dat erg vindt? Niks hoor! Hij is net zo lief alleen. De hele dag zit hij in het kraaiennest boven in de boom en tuurt door zijn verrekijker.</i>	
4a	<i>Als Willem op een avond zeeroversliedjes zit te spelen op zijn oude harmonica, hoort hij een raar geluid boven zijn hoofd.</i>	
4b	<i>Hij rent naar buiten. Wat ziet hij daar? Er staat een jongetje op het dak, vlak naast de schoorsteen. 'Alle haaien! Wie ben jij nou weer? Kom als de bliksem naar beneden!' roept Willem kwaad. 'Ik ben Frank,' zegt het jongetje. 'Ik durf niet naar beneden. Het is zo hoog!' 'Onzin! Je bent er toch ook opgeklimmen? Schiet op, kom eraf!' Frank begint te huilen. Eerst zachtjes, maar dan steeds harder. Wat moet ik daar nou mee? denkt Willem. Dit is toch echt meer dan een zeerover verdragen kan.</i>	Hé, wat doet hij daar op het dak? Zien jullie het ook naast de schoorsteen, daar ligt een vlieger!  Kunnen jullie ook kwaad kijken?  Van zachtjes snikkend naar wrijven in de ogen en harder snikken. Wat denken jullie? Wat gaat Willem doen?

5a	<i>Er zit niets anders op: Willem moet naar boven. Hij neemt Frank onder zijn arm en zo glijden ze langs de regenpijp omlaag. 'Wat bent u sterk,' zegt Frank. 'Zo sterk als een leeuw.' 'Als een zeeleeuw,' gromt Woeste Willem.</i>	Zijn jullie ook sterk? Laat je spierballen eens zien!
5b	<i>'Wilt u alstublieft ook nog mijn vlieger van het dak afhalen?' vraagt Frank. 'Hij ligt naast de schoorsteen.' Verdikkie, denkt Willem, Kan ik wéér het dak op! Mopperend klimt hij naar boven. Daar ligt de vlieger, maar hij is helemaal kapot. Willem gooit hem naar beneden: 'Vangen, landrot!' Met een sip gezicht bekijkt Frank zijn kapotte vlieger. 'En nu opgehoepeld' brult Willem. Frank begint te rennen. 'Tot ziens!' roept hij over zijn schouder. 'Alsjeblieft niet,' mompelt Willem.</i>	Rennen jullie even mee met Frank? Je mag gewoon op je stoel blijven zitten. En dan rennen we weg van Willem, met de kapotte vlieger op je rug en we kijken nog een keer achterom en roepen: 'Tot ziens!'
6a	<i>Maar gek is dat: voortaan ligt er telkens iets bij Willem op de stoep. Het zijn allemaal zelfgemaakte dingetjes, iedere dag weer wat anders. 'Waar zou die rommel toch vandaan komen?' moppert Willem. Op een dag vindt hij een tekening. 'Die is mooi. Maar...dat ben ik!' Hij snapt het opeens: dit zijn cadeautjes. En hij weet ook van wie. En dan denkt Willem nog eens goed na..</i>	Weten jullie het ook?  Nadenkend, op je hoofd krabbend.
6b	<i>'Wacht 'ns even. Als ik nou eens...ja, dat is een goed idee!' Willem begint in zijn spullen te rommelen. 'Stokken heb ik nodig, en hier, dit oude laken...' een hele middag is hij druk bezig.</i>	Iemand kijkt toe, zien jullie dat ook? Bij het raam staat... ziet Willem dat ook? Nee, hij is te druk bezig, maar wat zou hij maken?
7a	<i>Eindelijk is hij klaar. Hij doet de deur open, en wie staat daar voor zijn neus? Frank! Nog net kan Willem de vlieger achter zijn rug frommelen. 'Raad eens wat ik hier heb?' 'Geen flauw idee,' zegt Frank. 'Een vlieger natuurlijk!' roept Willem. 'Dat zie je toch wel?' 'Maar hij heeft geen staart! Zonder staart doet-ie het niet.' Daar heb ik niet aan gedacht,' moet Willem toegeven. Hij krabt zich eens achter zijn oor. 'Wacht even...'</i>	
7b	<i>Hij sleept zijn grote zeeroverskist naar buiten. Die is verschrikkelijk zwaar. Frank helpt het deksel optillen en begint er nieuwsgierig in rond te rommelen. 'Wat is dat allemaal?' 'O, van alles en nog wat. Allemaal van toen ik nog zeerover was.'</i>	Jullie zijn sterk, heb ik net gezien, helpen jullie ook mee tillen? Pak de deksel maar met beiden handen goed vast en dan voorzichtig samen openen.
8	<i>Willem haalt er van alles uit en vertelt over zijn avonturen als zeerover op zijn schip. Hij heeft gevochten met zeemonsters.</i>	
9a 9b	<i>Hij heeft zeemeerminnen ontmoet. En watermannen op bezoek gehad. Sommige dingen stinken heel erg.</i>	Knijp net als Frank je neus maar dicht, bah!

	<i>En dan ziet Frank een groene fles. Hé wat zit daarin? 'Dat is heel geheim' zegt Willem. 'Alleen zeerovers mogen dat weten. Jij niet, want jij bent een landrot' 'Ik ben geen landrot. Ik kan zwemmen!'</i>	
10	<i>Goed dan, 'zegt Willem' En dan vertelt hij over de schatkaart in de groene fles. En dat hij bij het vinden van de schat moest vechten tegen een enorm zeemonster die zijn schip heeft vernield. Kijk hier is nog een stuk hout en touw over. Daar zullen we een staart van maken voor de vlieger.'</i>	
11a	<i>Maar Frank heeft een veel beter plan. 'Laten we jouw vlieger als zeil gebruiken! Dan bouwen we een nieuw schip en gaan op avontuur!' 'Nou, ik weet het niet, hoor,' twijfelt Willem. 'Je bent toch een landrot, hè, en landrotten worden nogal gauw zeeziek.' 'Ik niet,' zegt Frank. 'Even thuis wat spullen halen. Ik ben zo weer terug!'</i>	
11b	<i>Willem is helemaal in de war. Zenuwachtig loop hij heen en weer. Daar komt Frank alweer terug. Hij heeft een rugzak bij zicht. 'Zeg, Frank,' begint Willem, 'ik moet je iets vertellen.' 'Nu even niet,' zegt Frank. 'Daar hebben we nu geen tijd voor. Er is nog een heleboel te doen!'</i>	Hij heeft zijn handen op zijn hoofd en kijkt hele bezorgd. Kunnen jullie dat ook?
12a	<i>Ze zagen, ze timmeren, ze sjoeren – en dan is het eindelijk zover: de mast kan erop. Maar Willem kijkt helemaal niet blij. 'Voel je je niet lekker?' vraagt Frank. 'Ben je soms zeeziek?' 'Nee,' zegt Willem zachtjes. 'Het is iets veel ergers.' 'Wat is er dan? Vertel op!' 'Ik... ik kan niet zwemmen.'</i>	Willem begint een beetje te stotteren en heel verdrietig te kijken. Kunnen jullie ook verdrietig kijken?
12b	<i>'Is dat alles?' lacht Frank. 'Dat geeft toch niet.' 'Maar als ik dan in het water val?' 'Dan is er nog niks aan de hand. Daar weet ik wel wat op. Kijk maar eens wat ik in mijn rugzak heb! Voor jou – want ik kan best al zonder. Nou, zullen we dan maar?'</i>	Frank kijkt juist heel blij, hij heeft een oplossing!  Hé, wat zou Willem nou gekregen hebben? Zullen we gauw kijken naar het laatste plaatje?
13		Zien jullie dat? Wat heeft hij om zijn middel? En wie kietelt Willem zou onder zijn voeten? Daar begint al een nieuw avontuur!

#### **Afsluiting:**

Ze met hun eigen vlot op avontuur en Frank zwaait ons gedag. Zullen we ook even terugzwaaien?  
Dag Frank en dag Woeste Willem! Veel plezier samen!

#### **Extra's:**

- Tip voor pm-ers/leerkrachten: <https://prentenboekeninalletalen.nl/boeken/woeste-willem/>
- Vertellen over de bieb met nog meer piratenverhalen. Evt. boek Aadje Piraatje laten zien. Vertellen over de speurtochten en voorleesactiviteiten in de zomervakantie; uitdelen pr.

**Liedje: Aadje piraatje** <https://www.youtube.com/watch?v=pRZ9do723fo>

*Aadje Piraatje kon nog niet zwemmen  
Dus gooide z'n vader een werphengel uit  
Aadje Piraatje hing aan het haakje  
En vader Piraat riep luid:*

*Intrekken, wijd en sluit  
En een rondje met je armen  
Dan spuit je vooruit,  
Intrekken, wijd en sluit, dan spuit je vooruit*

*Alle piraten stonden te kijken  
Jan-zonder-hand deed de armen mooi voor  
En Joop-houten-poot demonstreerde de beenslag  
En iedereen riep in koor:*

*Intrekken, wijd en sluit  
En een rondje met je armen  
Dan spuit je vooruit,  
Intrekken, wijd en sluit, dan spuit je vooruit*

*Plotseling stak er een vin uit het water  
'Haaïen, kijk uit!' schreeuwde Goof-zonder-oog  
Eén grote haai rook aan Aadje z'n tenen  
En Aadje die piepte heel hoog:*

*Intrekken, wijd en sluit  
En een rondje met m'n armen  
Dan spuit ik vooruit,  
Intrekken, wijd en sluit, dan spuit ik vooruit*

*Aadje vloog door 't water en geen haai die hield hem bij  
Hij kreeg meteen diploma A en iedereen was blij  
En 's avonds was het feest aan boord met rum en ossenworst  
En alle piraten zongen de hele nacht uit volle borst:*

*Intrekken, wijd en sluit  
En wat haaïen bij je billen  
Dan spuit je vooruit  
Intrekken, wijd en sluit, dan spuit je vooruit.*

Tekst, muziek en zang: Marjet Huiberts, Henny Vrienten en Aard Staartjes

### **Knutsels om evt. mee te geven:**

- Kleurplaat door Ingrid en Dieter Schubert
- Eigen schatkaart maken
- Kartonnen bordje met evt. zwart en rood papier om piratenhoofden te maken.







Ingrid & Dieter Schubert Naar: Woeste Willem, Uitgeverij Lemniscaat

Maak een nieuwe schatkaart voor Woeste Willem

